

Glamour met diepgang

Door: Rits de Wit
Fotos: Taco van der Werf

Zijn fanclubs inDuisland en Oostenrijk puilen uit van de huisvrouwen die hem aanbidden om zijn prachtige ogen en zijn optreden in ontelbare opera's, musicals en televisie-shows. Sinds kort woont hij in Amsterdam, waar letterlijk niemand hem kent. Maar dat gaat veranderen. De one-man musical "Charlie" door hem geschreven, geregisseerd en gespeeld, staat enkele weken in een Engelse versie in het Amsterdams Werkteater. Geen niemendalletje, maar een show die in een toegankelijke verpakking aanzienlijke taboes aansnijdt en uitwerkt. Mark Janicello over een muziek-theaterstuk dat sinds kort pas echt voor hem is gaan leven.

"*Soon I can't trade on my looks anymore*", grinnikt de van oorsprong Amerikaanse Mark Janicello (42) als hij spreekt over de redenen waarom hij zich naast het spelen steeds meer wil toelagen op het schrijven en regisseren van werk. Maar het is zeker niet de belangrijkste. "*Charlie*", de musical die in 2001 in Wenen in première ging en nu voor het eerst in Nederland te zien is, is '*a story that needs to be told*', meent Janicello. Vol afschuw spreekt hij over het hedendaagse aanbod van musicals over de hele wereld, dat volgens hem uit 'één en al oppervlakkigheid' bestaat. "Leuk en aardig hoor, die jukebox shows -- zoals "*Mamma Mia!*" -- en die musicals naar films. Maar zu leeg. Er is een soort musical *mass market* aan het ontstaan. Ik wil juist iets wezenlijks aansnijden. Een zo breed mogelijk publiek een plezierige avond bezorgen, maar het ook iets meegeven om over na te denken." Eerder schreef, produceerde en speelde hij "*Elvis: Die Show, Sein Leben*" over de koning van de Rock and Roll, waarmee hij zich forse kritiek op de hals haalde van Elvisfans, die met Janicello's voorstelling hadden gehoopt een ode aan hun idool te gaan zien. "Ik ben zelf helemaal geen fan van Elvis", verduidelijkt Mark, "Maar ik ben wel altijd gefascineerd geweest door het fenomeen. Het succes, maar ook de keerzijde ervan. Ik heb Elvis in mijn verhaal verantwoordelijk gemaakt voor zijn eigen ondergang. Daar was natuurlijk bepaald niet iedereen het me eens. En dat slechts de helft van de liedjes uit Elvis-songs bestond en de andere vijftig procent uit eigen materiaal bestaat, werd me natuurlijk ook niet in dank afgenomen." Een vergelijkbaar product van Janicello was de musical "*Be My Love*" over de legendarische zanger Mario Lanza. "Die man was extreem getalenteerd - hij kon werkelijk alles zingen -- maar ook verschrikkelijk *spoiled*, ongedisciplineerd en op seksueel vlak behoorlijk doorgeslagen. Dat heb ik willen laten zien. Want dat maakt zo'n levensverhaal immers interessant. En waarachtig menselijk."

Saai

De ergste zonde die een thatermaker kan begaan, vindt Janicello, is *to be boring on stage*. Er is over hem een heleboel te zeggen, zo erkent hij ook zelf, maar niet dat hij ob het toneel ook maar één moment de aandacht van de kijker laat verslappen. "Toen ik Charlie schreef, heb ik vooral van de componist verlangd dat hij toegankelijke, goed in het gehoor liggende muziek zou schrijven. Vind ik belangrijk. Kijk, de weinige musicals die nog wél enige inhoud hebben, zijn meestal alles behalve fraai. Neem nou de muziek van Rent, vréselijk." Hij trekt er theatraal een vies gezicht bij. "Ik wil mooie, esthetische muziek. Met melodieën zoals die van Irving Berlin- eenvoudig en recht via het oor naar het hart. Waarom mag het niet toegankelijk zijn? Wat is daar mis mee? Ik haat producties -- opera's bijvoorbeeld -- waarop een regisseur overduidelijk heeft lopen masturberen. Van die ego-shows, waarin zo'n man iedere vijf minuten moet laten zien dat jih er zijn persoonlijke artistieke stempel op heeft gedrukt, totaal irrelevant voor en onbegrijpelijk in het verhaal, maar o zo verantwoord." Voor Nederland heeft Janicello de muziek van Charlie speciaal laten aapassen. "Dit land heeft een goeie popcultuur", vindt Mark. "Hier hoeft een musical niet *oprette-based* te zijn. Het nummer "Let Me Be" zou zo voor Diana Ross geschreven kunnen zijn. Blues en rock, het zit erallemaal in. "Free, finally free" is dan week zo'n echte musical showtopper. Alle mogelijke stijlen dus, maar allemaal mooi."

Dichtbij

Er is meer veranderd sinds de première van Charlie in 2001. Mark heeft nu pas, zegt hij, werkelijk doorleefd waar het verhaal over gaat. "Ik zag een voorstelling die gebaseerd was op het verhaal van een Oost-Duitse drag queen. Dat heb ik als uitgangspunt gebruikt voor Charlie. Ik was gefascineerd door datgene wat maakt dat een man zich een man voelt, of hoe een man zich als zodanig definieert. Ik wilde dat onderzoeken." Charlie handelt over een jongen die door zijn vader -- een in Duitsland geleverde soldaat - misbruikt is. Na een traumatische ervaring met een kinderpsychiater ontvlucht hij op zestienjarige leeftijd zijn ouderlijk huis en belandt in het Berlijn van eing jaren tachtig. Daar verhuurt hij zich als *callboy* en begint een carrière als imitator van grote zangeressen als Maria Callas, Diana Ross en Ethel Merman. Als jih de grote liefde van zijn leven ontmoet, lijkt zijn bestaan werkelijk perspectief te krijgen. Maar één telefoontje maakt een abrupt einde aan Charlies hoop op geluk. "Misbruik dus, en seksuele identiteit. Dat zijn wezenlijke thema's. Het gekke is dat ik nu pas echt begrijp waarover het gaat. Hier in Nederland is alles zo open. Dat ben ik niet gewend. Ik kom uit een erg behoudend nest, mijn vader is *minister* en mijn moeder *gospelsinger*. Maar je begrijpt dat ik nu snap wat het is om te worstelen met seksuele identiteit." Overigens drank en drugs, ook een wezenlijk probleem dat Charlie aansnijdt, heb ik nu ook pas van echt dichtbij meegemaakt. Niet omdat ik zelf zou gebruiken, nee, maar aan mensen in mijn directe omgeving zie ik nu wat het kan doen." Seksueel misbruik is daarentegen wel een gegeven dat Janicello aan den lijve heeft ervaren. "Ik ben met tienjarige leeftijd door mijn tandarts misbruikt", vertelt Mark. "Ik wist het niet meer, heb het verdrongen, maar ben er veel later achter gekomen in therapie. Twintig jaar lang had ik last van ernstige migraine, tot dit aan het licht kwam. Toen was het over, direct. Ik heb sindsdien nooit meer extreme hoofdpijn meer gehad."

Madonna

De Musical Charlie behandelt niet alleen een aantal ernstige thema's maar kent ook de nodige glamour en humor. Mark, tenor, speelt en zingt alle rollen zelf, inclusief die imitatites van grote diva's als Callas. En de liefdescène tussen twee mannen, die -- doordat hij allebei die participanten speelt -- veel gemakkelijker door het grote publiek geaccepteerd wordt. Niet iedereen is meteen overtuigd van de waarde van de musical . Toen Janicello rondkeek in Nederland naar geschikte kostuumontwerpers, kreeg hij enkele malen nul op het rekest omdat Charlie "een typische homomusical" zou zijn, of "te commercial, dus niet interessant". "Ik begrijp dat niet. Ik vind het jammer dat mensen niet verder kijken dan een eventuele eerste indruk. Ze zouden ontdekt hebben dat deze show zoveel meer is dan een *commercial drag and fag show*."

Oorspronkelijk zou Charlie op 8 september in première gaan, dat wordt nu de 9e. "Het is Madonna, hè" scahtert Mark. "*She follows me everywhere!* Steeds als ik iets heb, moet zij ook weer zo nodig. Nou, vooruit dan maar."